

Kalkovnen på Slependen

Kalkovnen på Slependen er ett av Bærums viktigste industrielle kulturminner fra tidlig i dette århundret. Ovnens er en sjaktovn. Den er stort sett intakt, og er den eneste bevarte industriovnen i Asker og Bærum. Med nedleggelsen av ovnen ble det slutt på en mangeårig tradisjon med kalkbrenning i våre bygder.

Ovnen gikk i kontinuerlig drift. Seks mann arbeidet på skift i ovnen, i tillegg jobbet seks mann i kalkbruddene. Fra bruddene ble kalksten fraktet med hest og vogn til ovnen. Kalksten og kull ble heist opp og lagvis påfylt ovnen fra toppen. Ferdig brent kalk ble tatt ut gjennom små luker i bunnen av ovnssjakten og fraktet videre med jernbanen.

Den brente kalken ble brukt til mørtel og puss. Det ble også produsert gjødslingskalk.

Fra driften av ovnen stanset og frem til 1982 foregikk et langsomt forfall. En utvendig istandsetting ble foretatt. I 1994 ble ovnen restaurert innvendig. Bueåpningene øverst i sjakten er gjenoppbygget. Skinnegang og vogner er satt i stand. Kopier av de originale vinduene er satt inn og trapp og heissjakt er restaurert. Kulturavdelingen i Bærum kommune har hatt ansvaret for restaureringsarbeidet.

Omvisning

Kalkovnen er åpen for omvisning i sommerhalvåret.

I ovnen vises utstillingen
"Kalkbrenning i Asker og Bærum"

For informasjon om åpningstider og omvisning, kontakt:

Bærum kommune,
Afdeling for levekår
Kulturavdelingen
Tlf. 67 50 40 50

Kalkovnen ligger i Slependsveien 48 B ved Slependen togstasjon.

Kalkovnen på Slependen

BÆRUM KOMMUNE

Kalkbrenning i Asker og Bærum

I kalkovnen vises en utstilling om hvordan kalksten ble utvunnet og brent fra middelalderen og frem til i dag.

I middelalderen var kalksten i Oslo-området, særlig fra Asker og Bærum, ettertraktet til bygging av kirker og klostre. Asker, Tanum og Haslum kirke var murt og pusset med kalk. Et dokument skrevet av kong Magnus Eirikson i 1336 viser at flere kalkkovner i Bærum var i bruk på den tiden.

På 1600-tallet ble kalkbrenning en viktig binæring for bøndene. Mange bønder eide sin egen kalkovn. Ofte samarbeidet gårdene om bygging og drift av kalkovnene. Ovnene var bygget av gråsten. De var plassert nær kalkbrudd, og hadde lett tilgang på ved. Kalksten og ved ble lagvis påfylt fra toppen av ovnen. Den ferdige brente kalken ble fraktet til fjorden med hest og kjerre eller slede og deretter transportert videre med skip.

Store mengder brent kalk ble levert til byggevirksomheten på Akershus festning og Christiania by. Kalk ble også levert til de andre store byene langs Oslofjorden og eksportert til Sverige og Danmark.

På Ringi gård i Bærum finnes en restaurert gårdsovn.

På 1870-tallet ble kalkbrenning industri. Donato Brambani anla tre fabrikkovner, to i Sandvika og en på Brønnøya. Hver ovn kunne levere opp til 25 tonn kalk pr. dag.

Kalkbrenning har hatt stor betydning som næringsvei i Asker og Bærum gjennom tidene. Derfor har Bærum kommune valgt å bruke en stilisert gårds-kalkovn i sitt kommunevåpen.

Kalkovnen på Slependen.

Ovnen er en sjaktovn fra 1914.

Foto fra 1937.

Kalkovnen på Ringi gård.

*Gårdsovner var vanlig fra
1500-tallet og frem til midt
på 1800-tallet.*